

dáti, je-li prokázáno, že obžalovaný byl zdržen neodvratnou překážkou, takže se nemohl k hlavnímu líčení dostavit. V tom případě má se nové hlavní líčení ustanoviti a rozsudkem na jeho základě vynesným může se i těžší trest přisouditi obžalovanému nežli rozsudkem prvním. Nepřijde-li však obžalovaný také k tomuto nově nařízenému hlavnímu líčení, budiž toto zastaveno a rozsudek námitkami v odpor vzatý budiž považován za právoplatný. Použije-li obžalovaný zároveň s námitkami některého právního prostředku proti rozsudku nebo použije-li druhá strana právního prostředku, má nejprve soud rozhodující o právním prostředku rozhodnouti o námitkách v sezení neveřejném a má se jen tehdy, byly-li tyto zamítnuty, pustiti do zkoumání prostředku právního (§ 427 tr. ř.).

Také proti trestnímu rozsudku vynesnému okresním soudem v nepřítomnosti obviněného může odsouzený v 8 dnech, od dodání rozsudku počítaje, odpor podati u nalézacího soudu okresního, nebyla-li mu obsílka řádně dodána (čemuž také tak jest, schází-li v obsílce výstraha, že, nepřijde-li obviněný, přece se líčení započne a rozsudek vynese; plen. rozh. kas. dv. ze dne 1. června 1881 č. 344), nebo může-li prokázati, že zdržen byl neodvratnou překážkou. O tomto odporu nalezne okresní soudce, slyšev dříve žalobce. Zavrhne-li ho, je možno obviněnému stěžovati si ve 3 dnech u soudu I. instance, s čímž lze i pro případ zavržení odporu spojití odvolání proti rozsudku. Dá-li se odporu buďsi okresním soudcem buďsi následkem stížnosti u soudu sborového I. instance podané místo, budiž nařízeno nové líčení před soudem okresním. Nedostaví-li se opět obžalovaný k tomuto líčení, má se pokládati odpor za nevznesený a v odpor vzatý rozsudek za právoplatný (§ 478 tr. ř.).

IV. Odpor může podati obviněný proti trestnímu rozkazu (mandatu) naň vynesnému. Viz Řízení mandátní (v právu trestním).

V. Odpor proti rozhodnutí soudu v objektivním řízení ve věcech tiskových viz Řízení objektivní.

VI. Odpor může posléze i porotce podati, který byl odsouzen k pokutě peněžité pro nedostavení se k porotnímu sezení nebo pro neoprávněné vzdání se před jeho skončením, proti nálezu odsuzujícímu v 8 dnech od dodání nálezu toho a to buďsi u soudu porotního anebo, není-li tento pohromadě, u soudu I. stolice, doloživ jej dostatečnými doklady, že mu obsílka nebyla řádně dodána anebo že nepředvídanou a neodvratnou překážkou byl zdržen v dostavení se, anebo že vyřknutý trest nesrovnává se s jeho obmeškáním. Proti rozhodnutí o tom vydanému nemá žádný právní prostředek místa (§ 23 zák. ze dne 23. května 1873 č. 121 ř. z.).

Odpověď (ve sporu).

I. Pojem.

Pnstí-li se kdo ve spor, činí tak zpravidla podáním odpovědi. Tato jest procesným úkonem žalovaného, jímžto brání se tento poprvé oproti matrielnímu nároku žalobnímu a to tím, že žádá buďto úplné, buďto částečné zamítnutí žalobního nároku. V širším smyslu zahrnuje v sobě pojem odpovědi zodpovědění materiálního nároku žalobního, tedy také to zodpovědění, v němž žalovaný úplně uznání žalobního nároku ku platnosti přivádí. V užším slova smyslu jest odpověď prvním popíráním nároku žalobního.

II. Obsah.

1. Odpověď obsahujž především z odpovědění všech okolností žalobcem uvedených v žalobě; žalovaný má okolnosti žalobcem uvedené, každou zvláště a to v témž pořádku, ve kterém vypravovány byly, a bez dvojsmyslnosti zodpověděti. Zodpovědění samo může buďsi v doznání buďsi v popírání žalobních fakt záležeti; popírané okolnosti buďtež výslovně a to každá zvláště popírána, sice by jinak při ukončení sporu pokládány byly za pravdivé (§ 12 s. ř.). Připojování obecné záporné klausule jest bez účinku; kdyby žalovaný zřetelné odpovědi nedal, má ta okolnost, jak ji byl žalobce uvedl, rovněž pokládána býti za pravdivou (§§ 5., 23 s. ř.). Týž účinek má prohlášení žalovaného, »že proti žalobě nemůže námitek činiti«, nebo »že o žalobě nemluví a na ni odpovědi nedává« (rozh. z 11. listopadu 1857 sb. 466., z 19. května 1857 sb. 354.).

2. Po tomto zodpovědění má žalovaný v odpovědi děj žalobní, třeba li toho, doplniti a okolnosti, jež žalobce zamlčel anebo jinak uvedl, nežli se skutečně mají, v náležitém pořadu doplniti. (§§ 6., 12 s. ř.).

3. Konečně má žalovaný všechny námítky (obrany, o kterých se domnívá, že se jimi proti žalobci bude moci hájiti ať na čas anebo na vždy, v odpovědi zároveň uvéstí a to nejprve ty, které z téže skutečnosti vyplývají (§ 7 s. ř.). Následkem zásady eventuální jest nucen žalovaný veškeré své námítky najednou uvéstí, byť i tyto navzájem sobě odporovaly. Své námítky má žalovaný tak odůvodniti, jako žalobce svou žalobu; máť uvéstí tedy jejich právní důvod a svá tvrzení průvody opřítí.

4. O svých námítkách, pokud se jeví jako samostatná tvrzení, má žalovaný hned ve své odpovědi potřebné průvodní prostředky nabídnouti. Kromě předních průvodů může odpověď též obsahovati námítky průvodní oproti podstatnosti průvodního základu žalobního, oproti připustnosti důkazů v žalobě nabídnutých a posléze protidůkazy a důkazy opaku.

5. Nutnou součástí odpovědi jest závěrečná prosba. Při vlastním sepření se stran jest tato prosba negativní, chceť žalovaný domoci se celého nebo aspoň částečného odmítnutí žaloby; z žádání v odpovědi však jest teprve vidno, pokud se strany sepřely, ježto ve příčině nepopíraného článku žalobního nároku nevznikne nikterak rozepře. Žádání v odpovědi, rovněž jako žádání žalobní, má co možná zevrubně určeno býti (§ 8 s. ř.). Vedle tohoto žádání může prosba v odpovědi také vedlejší žádání obsahovati, na př. žádost za přisvojení procesních nákladů, dodání odpovědění rozepře, vydání knih, udělení práva chudých atd.

6. K obsahu zákonem sice nepředepsanému, však dovolenému patří též právní vývody a protivývody, jimž vyličuje se s jedné strany tvrzení v odpovědi jako odůvodněné, tvrzení v žalobě však jako neodůvodněné. Z pojmu sepření stran vychází důsledek, že uvádění námitek sporu vadících jest v odpovědi vyloučeno; v ústním řízení může žalovaný námítku nepříslušnosti nebo námítku zahájené pře také v odpovědi uvéstí. V řízení mandátním, směnečném a směnečném zjišťovacím mohou, resp. musí se veškery námítky spojití s odpovědí na žalobu, totiž mají v odpovědi uvedeny býti. Ve při účetní mají se ve výkladech jednotlivé výtky proti žalobě o vadách bod za bodem zodpověděti (§ 103 s. ř.).

III. Lhůta.

1. Řízení písemné:

Lhůta k podání odpovědi určí se žalovanému ve výměru žalobním;

vyměření lhůty řídí se dle místa pobytu žalovaného (kde se žalovaný zdržuje). I obnáší 30 dní, zdržuje-li se žalovaný v okrsku soudu I. instance, ve kterém soud má své sídlo; leží-li místo pobytu žalovaného mimo tento okrsek, avšak v témž obvodu vrchního soudu zemského, dána budiž lhůta 45denní, a bydlí-li žalovaný mimo tento obvod, avšak v některém království nebo zemi na říšské radě zastoupené, lhůta 60denní. Pro země mimo tuto polovici říše ležící platí lhůta 90denní. V případě předvolání žalovaného ediktem budiž opatrovníku jeho rovněž lhůta 90denní vyměřena (pat. z 9. září 1785 č. 464). V nutkavých případech může soudce k návrhu žalobcovu tyto naznačené, 30 dní přesahující lhůty vzhledem ku vzdálenosti žalovaného od místa soudu a vzhledem ku snadné dopravě, zkrátiti, však ne pod 30 dní. Proti takovému opatření soudcovu není žádný právní prostředek přípustný; žalovanému jest volno a vyhrazeno, aby si prodloužení lhůt nutných ku svému hájení vymohl u soudce I. stolice (§§ 3, 4 zák. ze dne 16. května 1874 č. 69 ř. z.). Zkrácení lhůty k odpovědi jest přípustno též ve sporech obchodních, a nemá soudce při právních jednáních merkantilních a obchodních prodloužování lhůt bez důležitých příčin povolovati (§§ 4, 5 patentu z 9. dubna 1782 č. 41 sb. z. s.). Nahodilá nepřítomnost žalované strany v místě soudu nemůže měniti ničeho na oné lhůtě, která straně dle zákona na základě vlastního jejího pobytu přináleží (dv. d. z 4. června 1789 č. 1015 lit. c. sb. z. s.). Vůbec jest pro vyměřování lhůty k odpovědi jenom místo pobytu, nikoliv bydliště žalovaného rozhodno (roz. ze 14. června 1881 sb. 8427). Podá-li se žaloba proti více účastníkům rozepři, kteří se na rozličných místech zdržují, budiž pro odpověď taková lhůta vyměřena, která dle poměrů jednotlivého účastníka obsahuje nejvíce dní (dv. d. z 15. ledna 1787 č. 620 lit. d. sb. z. s.). Lhůtu k podání odpovědi může soudce z důležitých důvodů prodloužiti (§ 8 zák. ze 16. května 1874). (Viz čl. Lhůty.) Pakliže žalovaný nepodal svou odpověď v určené lhůtě, jest žalobce oprávněn, žádati za srotulování spisů. Lhůta počíná běžeti dnem dodání, kterýžto den do lhůty se nepočítá; případně-li poslední den lhůty na neděli nebo svátek, končí se lhůta následujícího dne všedního. Dny poštovní dopravy včítají se do lhůty (dv. d. z 9. října 1813 č. 1071 sb. z. s.). Žalovaný jest oprávněn podati odpověď též po uplynutí dané lhůty a to až do dne došlé žádosti za srotulování spisů; ode dne této žádosti odpověď nemá se více přijmouti a to ani tehdy, když by odpověď téhož dne před anebo po žádosti inrotulační podána byla (§ 39 s. ř., zák. ze 14. června 1784 č. 306 sb. z. s.); dokud není odpověď odpůrcem zodpověděna, může žalovaný podati dodatek k odpovědi (roz. ze 14. listopadu 1882 sb. 9183, 4. dubna 1888, Centralblatt VI., 414).

2. Řízení ústní.

Může se přihoditi, že žalovaný, místo aby se dostavil k položenému stání, podá písemní odpověď; pro ten případ bylo dv. d. z 1. září 1786, č. 573 sb. z. s. uděleno poučení, že, nepřivolí-li přítomný žalobce k řízení písemnímu a nesvolí-li tedy dobrovolně, aby na základě předběžného výměru na odpověď byla podána replika, má se stání odročiti s tím dodatkem, že žalovaný má útraty zmařeného stání žalobci nahraditi, že má však odročenému stání bez ohledu na písemně podanou odpověď pod následky kontumačními se dostaviti.

3. Řízení mandátní, směnečné a směnečné zjišťovací.

a) Lhůta k podání námitek v řízení rozkazním zastupujících zde odpověď obnáší zpravidla 14 dní; mešká-li žalovaný však mimo zemi korunní v tuzemsku nebo cizozemsku nebo je-li jeho pobyt neznám, nebo běží-li o vykonání práce, může se také lhůta delší, která však nesmí přesahovati 45 dní, určit. Během této lhůty v rozkazu vyslovené jest žalovanému volno, aby podal proti žádání žalobcovu své námítky písemně anebo aby je ústně dal do protokolu. Lhůta tato počíná se dnem dodání platebního rozkazu; v ni nezapočtou se však dni, po které podané námítky jsou snad poštou dopravovány (§ 1, 5 cís. nař. z 21. května 1855 č. 95 ř. z.). Lhůta tato jest neprodlužitelná.

b) V řízení směnečném a směnečném zjišťovacím má žalovaný, jemuž bylo uloženo placení směnečného obnosu, po případě poskytnutí jistoty, ve 3 dnech všechny své námítky u soudu písemně podati a prokázati. Tato lhůta běží ode dne dodání soudního rozkazu, v ni se však nemají započísti dni, po které podané námítky poštou byly dopraveny (§ 7 nař. min. sprav. z 25. ledna 1850 č. 52 ř. z., § 2 nař. min. sprav. z 18. července 1859 č. 132 ř. z.). Lhůta k námitkám jest neprodlužitelná; žádost směřující k jejímu prodloužení budiž a limine zamítnuta. Den dodání žaloby nevpočte se v tuto lhůtu (rozh. z 24. září 1890 časop. »Ger. Halle« 1890, 52). Žalovanému od soudu vzdálenému prospějí dni poštovní dopravy také tehdy, dá-li se, podáváje námítky, právním přítelem v místě soudu bydlicím zastupovati (rozh. ze 17. srpna 1886 č. 9591 rep. nál. č. 131, z 10. února 1891 časop. »Ger. Halle« 1891, 25); této zásady § 7 shora cit. nařízení nemůže však nikterak býti použito na stranu v sídle soudu meškající, která k podání svých námitek použije místní pošty (rozh. z 9. května 1876 rep. nál. 86).

Odpověď, je-li podána písemně, budiž ve dvou stejnopisech vyhotovena a opatřena jednoduchými opisy přiložených dokladů, jinak děje se protokolárně.

IV. Poplatky:

Odpověď podléhá jako každé jiné podání soudní, po případě soudní protokol dle p. s. 43. a) kolku 36 kr. resp. 12 kr. za každý arch dle toho, převyšuje-li hodnota sporné věci obnos 50 zl. r. č. čili nic.

V. Nový soudní řád.

Soudce první rok řídící, neodbude-li se při tomto spor konečně, nařídí žalovanému usnesením, aby ve lhůtě nejdéle 4 neděl žalobu přípravným spisem zodpověděl t. j. odpověď podal (§ 243 odst. 1, 128 nov. s. ř.). Lhůta ku podání odpovědi soudcem stanovená může býti z jistých důvodů prodloužena. Nepodá-li žalovaný ve lhůtě jemu stanovené odpověď, ustanoví se ku návrhu žalobcově ústní přeličení, při kterémž soud na žádost dostavivšího se žalobce vynese rozsudek kontumační.

1. Obsah odpovědi.

Odpověď, jakožto přípravný spis, musí především obsahovati

- a) označení soudu, stran, jich zaměstnání, bydliště a postavení jich ve sporu, dále jména zástupců a označení předmětu sporu;
- b) označení příloh;
- c) podpis žalovaného neb jeho zákonného zástupce, ve sporu advokátském též podpis advokátův (§ 75 nov. s. ř.); a dále

d) určitý návrh, kterýmž žalovaný nárok žalobní buď úplně neb částečně uznává neb za zamítnutí jeho a za odsouzení žalobce ku náhradě nákladů jemu způsobených žádá.

e) prohlášení žalovaného o pravdivosti, správnosti a úplnosti skutečností děje žalobního, jakož i o přípustnosti průvodů žalobcem naznačených;

f) stručné, jasné a přehledné vylíčení skutečností vzniku žalobního nároku překážejících, neb jej ničících, neb okolností, které na čas nebo na vždy činí nárok žalobní bezúčinným a zároveň udání průvodů, jimiž tato tvrzení prokázána býti mají.

g) návrhy přípravné, aby soud ještě před ústním přelíčením učinil jistá opatření, na př. aby opatřil listiny, svědky předvolal, aby nařízeno bylo přípravné řízení atd.

Právnícké vývody a výklady, prohlášení o pravděpodobnosti neb věrohodnosti tvrzení žalobcových neb o průvodnosti nabízených důkazů, odpověď obsahovati nesmí (§ 78 nov. s. ř.)

Odpověď podati jest v tolika stejnopisech, aby všichni žalobci jimi podělení býti mohli, a kromě toho aby zbyl jeden stejnopis pro soudní spisy.

2. Vyřízení odpovědi.

Má-li odpověď formální vady, učiní soud potřebná opatření, aby vady ty odstraněny byly, po případě ji žalovanému vrátí a nařídí, aby ji do určité lhůty opravenou znovu podal (§ 85 nov. s. ř.). Je-li odpověď v čas podaná formálně správná, nařídí předseda senátu buď rok k ústnímu přelíčení, nebo předloží odpověď senátu, aby se tento usnesl, má-li býti nařízeno přípravné řízení čili nic (§§ 243 a 244 nov. s. ř.).

V řízení před soudy okresními nařídí soud o žalobě hned rok k ústnímu přelíčení, takže odpověď odpadá. Toliko výjimkou, jsou-li obě strany zastoupeny advokáty, může soud v rozepřích v § 245 č. 1 nov. s. ř. uvedených (rozepře účetní, o rozdělení jmění a pod.) žalovanému naříditi, aby odpověď podal. Leč, opomene-li tak žalovaný ve lhůtě jemu ustanovené učiniti, nestihnou jej účinky promeškání, nýbrž nejvýše povinnost k náhradě nákladů (§ 440, 442 nov. s. ř.).

Odstrčení (vyhostění policejní).

I. Vyhostění jest opatření mající za účel zachování veřejné bezpečnosti a ochranu naproti podezřelým osobám bez výkazu se potulujícím. Původ vyhostění spadá do dob dávných, kdy užíváno ho jako policejního opatření naproti osobám potřebného výkazu postrádajícím. Nejstarší předpis v tomto směru obsahuje patent ze dne 13. dubna 1724 císaře Karla VI. v Cod. Austr. IV. pag. 179. Rovněž Marie Terezie a Josef II. jakož i nástupci jejich podrobnými předpisy upravili tuto právní instituci. Jelikož však jednotlivá ustanovení rozptýlena byla v různých patentech a dv. dekretch a reskriptch (zejména sluší jmenovati d. dv. kanc. ze dne 30. dubna 1820 sb. zák. pol. sv. 48 č. 50., pak ohledně cikánů dv. reskript ze dne 8. dubna 1775 zák. Marie Terezie, sv. VII., str. 213 a d. dv. kanc. ze dne 31. března 1779 zák. Mar. Ter. 8 sv. str. 235), pociťována naléhavá potřeba revise všech těchto starších předpisů jakož i jednotného upravení tohoto důležitého opatření, zejména vzhledem k zásadám v zákl. zák. státních z r. 1867 v příčině volnosti stěhování vytčeným. Potřebě této vyhověl konečně platný nyní zákon hnanecský ze dne 27. července 1871 č. 88 ř. z., jenž rozeznáváje odstrčení a vyhostění v už. sm. slova upravil policejní vyhostění podstatně asi způsobem následujícím: